

NĂM THỨ TƯ. — SỐ 194

JEUDI 23 DÉCEMBRE 1920

LE COURRIER DE L'OUEST
EDITION EN QUOC-NGU'

AN HÀ NHỰT BÁO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

~~Administration~~ — Administration — Boulevard Delanoue, CANTHO

TỔNG LÝ: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Chủ bút: PHẠM-KỶ-XUÔNG

ĐÀN NHỰT TRÌNH

TRONG CỐI ĐỒNG PHÁP

BỐN CHỮ LANGSA

BẢN CHẾ QUỐC NGŨ

TRỌN NĂM.....	5 \$ 00
SÁU THÁNG.....	3, 00
MỖI NGÀY.....	0, 10

TRỌN NĂM.....	5 \$ 00
SÁU THÁNG.....	3 00

BỘN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM.....	7 \$ 00
SÁU THÁNG.....	4, 50

Vì nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-đắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quý vị:

Tại nhà in Hậu-giang (Cántho) có lãnh in đủ các kiểu Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe máy, các thứ đèn đồ dùng trong nhà và đồ ăn bàn (vaisselles)

Bản hiệu mới mua nhiều clichés tốt. Vậy chư quý vị muốn cần dùng xin gửi thơ thì bản hiệu sẽ gửi hình kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt nhẹ hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang
Kính cáo

Hãng**Trừ hàng hóa Vinhlong**

Vinhlong— (Cochinchine)

Lãnh bán đồ thổ sản Ngoại-quốc và lãnh mua hàng hóa ngoại-quốc của người bốn sở

Có bán sỉ và bán lẻ

Đồ tạp hóa—Rượu chắt—Các thứ rượu tây—Dầu thơm—Xà-bông—Nước suối—Hàng hóa bên Langsa.

Xe máy—Đồ phụ tùng xe máy—Đồ phụ tùng xe hơi

Hàng cũng lãnh mua giùm cho đồng ban những hàng hóa ngoại quốc và lãnh bán các hàng hóa thổ sản cho ngoại quốc vậy.

Cách đánh giầy thép:

Entrepôt Vinhlong

Nguyễn-thành-Điễm

Chủ nhơn và Quản-lý

Kính đồn

Ghé nghỉ trọng ơn!

Tại chợ Traôn, thuộc hạt Cantho, có 2 cái tiệm ngủ của chèo và một cái của tôi; mà tiệm tôi sạch sẽ hơn của chèo.

Nếu đồng bang đi lỡ đường ghé nghỉ tiệm tôi, tôi hết sức trọng ơn.

Tiệm này để hiệu: NAM-BAC-AÍ.

Quản-lý: Lê-Mai,

Đồn thủ,

Nhà ngủ và nhà hàng bán cơm tây

HIỆU: TÂN-PHAT-LỢI

ở đường Bd Maspéro gần cầu tàu Lục-Tĩnh (SÔC-TRĂNG)

Kính thỉnh quý khách nếu có việc đi Sôc-trăng tới lỡ đường xin dừng bước ghé lại nghỉ nơi tiệm của tôi: Có phòng ngủ tinh vi khoan khoái, lại có quạt máy và đèn điện; tắc một lời là đủ đồ cần tôi có bán các thứ rượu và cơm tây: việc nấu lại càng kỹ lưỡng vì cứ do theo cách Vệ-Sinh.

Còn như khách có muốn cần dùng cơm Annam xin cho tôi hay trước một giờ thì tôi cũng sẵn lòng làm cho vừa ý. Xin Quý-khách chiếu cố đến, tôi lấy làm thâm cảm.

Chủ nhơn: Tư Cảnh kính mời.

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Duong, 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây:

Kiểm vàng neo, chuỗi bông, cà-rá, đồ làm đủ thứ. Dầu-ếch-săng-Sên (essence Shell) dầu nhớt để vào máy xe hơi (l'huile pour automobile) mỡ bôi trơn máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thấp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu tây và huê-kỳ (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu hơ-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đôi mồi (écaillit) lược chải đầu đủ thứ và đồ của đầm (madame) giầy tây, giầy (annam) dầu thơm áo thung mua bên tây lại (commandés en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gửi thơ đến tôi sẽ lập tức gửi (contre remboursement) đến cho.

Nay kính

Trần-văn-Gông

Bijoutier Pnom-penh

Cáo bạch

Tiệm Guốc và Khăn-dống

Hiệu tiệm «THỪA-MINH»

của M. NGUYỄN-KIM-THỊNH

Thông-ngôn Tòa-án Mytho

Kính trình cùng Lục-châu chư ông quý khách được hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm Guốc, sơn-phết một cách kỹ lưỡng và khăn-dống bằng nhiều hàng Bombay thượng hạng, nhẹ nhàn thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Cái xin chư quý ông, quý Thầy, quý Bà, quý Cô có lòng hạ cố giúp tôi nên việc, thì tôi thâm cảm tạ thành tình, hằng ngày ghi tạc.

Nguyễn-kim-Thịnh

Đồn khải

Hội mua bán lúa

«Nam-lợi-Mỹ» TRÀƠN

Số vốn 200.000\$00 (hai mươi mốt)

Hội mua bán chắc chắn cần lương: thật thà, vì nào ở xa muốn bán xin gửi lúa kiểu đến, hội sẽ đánh giầy thép định giá, hoặc sai người đến thương nghị.

Nguyễn-văn-Bôn

Quản-lý

Nguyễn-văn-Cần

Đặng-văn-Chiêu

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cántho) có bán sách mới in rồi như: sách «Khuyến-sĩ ca» của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích cho trẻ em, vì đặc đủ 10 thiên nói về BỐN PHẬN CON TRẺ PHẢI CƯ XỨ CÙNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện «Hồn Tơ-Nguyệt và Ngủ-Phụng Lầu» của M. Trần-văn-Hương tích đặt để rất hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đều tẻ mà chưa, sau cùng được giúp vui giầy lác.

Giá bán mỗi cuốn

sách «Khuyến-sĩ ca»..... 0\$25

truyện «Hồn Tơ-Nguyệt»..... 0 10

truyện «Ngủ-Phụng Lầu»..... 0 20

Ài mua nhiều sẽ tặng tích giá rẻ hơn

Nhà-in Hậu-Giang kính cáo

Hậu thanh

Giao tiếp thương mại hội

CU LAO MAY—TRAON

Hội mua bán lúa

Hội này khởi sự mua bán từ ngày 1 Mars 1919 đến ngày nay là 15 Septembre 1919 tính số mỗi 10000 thil lờiặng 52\$ còn tại sáng tinh hội hết thấy giá đáng 50\$; đến tinh nhập vô số vốn.

Nay hội mở hùn thêm mỗi phần hùn là 50\$; như vị nào muốn hùn mấy hùn tùy thích. Định đến ngày 1er Décembre 1919 thì nạp số hùn; như vị nào muốn hùn đều chỉ xin gửi thơ cho Monsieur Tư chủ Hội Giao tiếp sẽ hồi âm lập tức Thương-xả-Hội

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thầy cô: tiệm tôi làm bánh mì rỗng bột mì tây, mua tại hàng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ kiến, có rộng nước kiến lên không dặng, ruồi bu không được lại khỏi ai rờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bạng đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muốn mua mật ong

Ài có MẬT ONG muốn bán mấy tạ xin do nơi Bôn-quán

Ấn-quán An-hà Cántho

Kính cáo

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE

ET DES

MALADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Rhumes, Bronchites, Crachements de sang, Affections de Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes pharmacies de France et des Colonies.

Pour la gros s'adresser à :

Sogedrof, 7, Rue Jules César. — PARIS

POUR L'INDOCHINE

Pharmacie normale — H. DE MARI, Saigon

Seul dépositaire

TRAI THỢ MỘC HIỆU LƯC-LONG

Tự Nguyễn long Thao

Ở tại chợ Lái-thiệu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon Tho-dau-mot, có đóng sẵn đủ bản ăn dài mặt gỗ liền từ 1m40 cho đến 2m20, bề ngang 0m80 cho đến 1m15; bản ăn chẻ kiểu tứ linh (long, lân, qui, phụng), bản lầu cửa cuốn 1,8 trạ cho đến 2 trạ, và bản ăn mặt đá, bản tròn mặt cốt xây, chường chạm tam lan từ 1m55, có thứ 5 trạ góc chạm giấy lá tây, bản rượu (table d'apéritif), bản khách (table de salon) bản viết (bureau) bản rửa mặt (table de toilette) bản nguyệt, tủ áo trơn, tủ

áo kiến, tủ thờ cả bộ, lên tranh từ kiến vẽ sơn thủy chữ đề chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt đàn, và có đủ thứ đồ tiện: những là chưng đèn, đài hộp, khay, kệ, văng một, văng hai, văng ba, văng tư hết thấy đều làm bằng cây danh mộc, chẻ theo kiểu kim thời trơn bện, chắt chắt và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm ngành có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ trau đều có đủ.

Kính xin chư-lôn quý-khách, thừa diệp nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm sẵn hoặc là đặt mướn chi dụng dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng mưu mà làm cho vừa ý quý ông.

NGUYỄN-LONG THAO

Chủ trại kính cáo

AN HÀ NHƯT BẢO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1— Thác được cái mỏ	7— Luy từ
2— Hội-dồng Địa-Hạt	8— Hương truyền
3— Cuộc thể-thảo	9— Nói mà chơi
4— Lời đàn bà	10— Thi tập
5— Mấy chủ gât đường	11— Đông-Pháp thời sự
6— Lửa cháy 3 cái nhà lá	12— Oan truyền Ngọc-Hạnh

Thác được cái mỏ

Khắp Địa-Cầu dân tộc nào cũng quý trọng hàn cốt của người tất cả. Chẳng nói đâu cho xa, ta chỉ xem những khách trú đến cư ngụ xứ ta đây, tuy văn họ xa quê hương lla bản-sở, chứ một nhấm cốt tòng họ chẳng đành để xiêu-lạt vậy. Từ thành-thị chí thôn giã, bất cứ là nơi nào, hễ có khách-trú ở đồng, làm sao họ cũng hội tiền mua đất lập nghĩa-dịa, phòng cho dân tộc họ, khi ta thế, có chỗ được ấm-cúng mà mồ.

Thấy cái giải đồng-lâm, cái niềm thân-ái của họ mà kính mà phục, chứ chẳng phải như ta, ta hay nói mà cũng hay suy, ngặt một nỗi ta chẳng đồng lòng, ai riềng lo cho nấy.

Như tại Cánhơ đây: Quảng-Đông, Phước-Kiến, Triều-Châu, mỗi bang đều có lập nghĩa-dịa, duy có Annam ta thì không...!

Kẻ nào có diện-dịa, lúc vác-cách thì

đặng mã mỏ cao ráo, chỉ ư kẻ không vườn-đất, như là những kẻ ở tại Châu Thành cùng mấy người nghèo khó, chỉ như nơi miếng đất cứng của bà Xá-Vi ở Tham-Tướng, hoặc đất chùa Phò-Cầu, hoặc đất của Cha-Sở, về phần những người giữ đạo Thiên-Chúa. Có phải là xứ-sở mình, đất-dịa mình, khá tiết chẳng ai chịu chung lo, đành ôm ấp chứ độcthuận kỳ thân, mà phải để xương-cốt phiêu-lưu, con cháu sau khó phươg tâm-kiểm.

Miếng đất cứng của bà Xá-Vi, lẽ khi chur tồn ở Cánhơ đây cũng rõ biết đất không được rộng, lại đã nhiều năm rồi, số người chết chôn tại đó rất đông, không bằng không ngũ, miếng là lựa được chỗ nào chôn chỗ nấy, bởi cơ: mã cái cao cái thấp, ngó thôi lạng-mạng, nhằm tiết khô ráo còn khá, trùng tiết nước nổi sinh sụp nhẩy dấy, đào xuống đã thấy nước tràn lấp huyệt, có khi đụng nhăm hòm củ lóp trước cũng phải chịu, nhăm

Hỡi người Annam!
Sao để tiền bạc ra khỏi xứ
mình?

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn
và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THOM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THỦ KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tía tại xứ Đông-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

mất bỏ qua, dành để sát người yêu-dấu
của mình phải vui nơi nửa nước nửa
hòn, thật đau lòng lắm bấy...!...!
VẬY cũng là chưa mấy, còn e nỗi trâu
bò dậm đạp mới là thâm thay, vì chẳng
có rào đạo chi rào...?..?

Chư tôn nghĩ coi: quê hương mình
mà mình chẳng có dựng một chỗ cho
xứng đáng mà gởi sát trăm rằm, há
không then cùng kẻ tha bang đến xứ
mình sao?...?..?

Cái vấn-đề lập Nghĩa-địa tại Cantho,
hội-quán sẽ bàn tiếp luôn và tổ cách
thức lập thế nào, tưởng là một điều
công ích, xin chư tôn nhứt là mấy vị ở
Châu-Thành Cantho chiền có.

Sau sẽ tiếp theo,

An-Hà

Hội-Đông Địa-Hạt

TÌNH CẦN THƠ

Tỉnh Cantho, kỳ nhóm Hội-Đông
Địa-hạt năm nay nhằm ngày 14 và 15
Décembre 1920, khi mở hội có M. Trấn-
ngọc-Lân Nghị-viên tổng Định-hòa trình
một bài khẩn ước như vậy:

Bẩm Quan Chủ-tỉnh,

Kính các ông,

Bẩm quan Chủ-tỉnh và kính trình mấy
ông Nghị-viên Địa-hạt rõ: Nghĩ vì nhà
ước Đại-Pháp lập ra trong mỗi tỉnh
một Phòng-nghị-viên Địa-hạt là chủ ý
muốn biết những điều hữu-ích của dân
sở vọng, mà chuag lo trong việc quốc-sự

Vậy tôi đây là người được tuyển cử
của dân trong tổng Định-hòa, xin đứng
thay mặt cho dân mà tố trần những điều
của dân kháng ước.

Có hăng gánh và
người thay mặt trong
cả hoàn cầu

Hàng này bán giá
rẻ hơn hết trong
miền cực Đông.

Descours & Cabaud
PRODUITS METALLURGIQUES
Vốn 40 triệu quan
Số 1, Quai de Belgique Saigon

BÁN SỈ — BÁN LẺ

Hãy đến viên kho chúng tôi hay là viết thư hỏi giá: Đồ khí dụng trồng tía.
Cây ruộng, cây xới đất, cùp, rựa, cuốc, ván... ván...

Xương tán (Tro vãi ruộng)

Đồ dùng cho những người lãnh việc làm.

Đồ dùng cất nhà, sắc để dùng đúc sạng, dĩa.

Ciment Tonkin (có trữ bán tại hàng này mà thôi), gạch và đất xây lò, đồ thứ bơm.
(pompes) ống đồng và sắc, xe rùa và đường rầy hiệu Décauville (matériel Décauville)

Đinh ốc, bù lon (boulons), giây kẽm, mảnh mảnh đúc, giây cables, giây ga
ví xe bò, sắc làm nhà, đồ dùng trong nhà bằng đồng vàng, mảnh, mảnh, sơn!
dầu trong, đèn khí đá. Tủ sắc tốt không cháy và cạy khóa không được hiệu "Le
Gaulois" tốt hơn hết, ghế bàn hiệu Thonet, thuốc súng.

Nhà nước chẳng khác chi quan thấy
coi thí nghiệm, còn dân như kẻ có bệnh,
muốn cho tật bệnh mình mau lành thì
phải khẩn cầu và tỏ thật cho quan thấy,
nên tôi xin tố thật ra đây những điều hữu
ích của dân ao ước bấy lâu cho Nhà-
nước rõ, ấy là lòng thật của tôi vì dân
vì nước.

Điều thứ nhứt — Xin Nhà-nước cho
phép lập mỗi làng một cái trường sơ-
học, ví như trong tổng Định-hòa có tám
làng, mà có hai làng là Thạnh-hưng và
Thạnh-xuân có nhà trường, còn sáu làng
khác là Tân-bình, Hòa-mỹ, Trung-hưng
Tân-hưng, Mỹ-phước và Tân-lập chưa
có trường, là vì sáu làng này không đủ
bạc công nho.

Vậy tôi xin quan Chủ-tỉnh xét coi làng
nào đủ bạc công nho thì lập tức cho cất
nhà trường, còn làng nào không đủ thì
xin nhà nước xuất tiền địa-hạt 1.500\$
cho làng ấy cất nhà-trường, còn tiền
lương của thầy giáo thì về phần làng ấy
trả. Xin quan Chủ-tỉnh và mấy ông Nghị
viên Địa-hạt phòng định trong số địa-
hạt năm 1921 một số bạc 30.000\$ dâng
cất thêm 20 cái nhà trường trong tỉnh.

Xét vì Nhà-nước Đại-pháp từ khi đến
cai trị nước Nam tới giờ, thì dân sự đến
nhờ ơn giáo-huấn cũng nhiều, song
dân phần dốt nát còn đông, là tại nhà-
trường chưa đủ.

Việc tôi xin cất nhà trường thêm đây
là cố ý cho dân dễ bề ăn học, người mà
đến trường rồi, dầu không thông hiểu
chữ Langsa nhiều, thì cũng biết chữ
quốc-ngữ cùng các cuộc lễ-nghi, cách
cư-xử thì cũng nhờ sự giáo-huấn mà ra

Điều thứ 2 — Tôi xin quan chủ tỉnh và
mấy ông nghị-viên dự định tiền địa-hạt
năm 1921 một số bạc..... dâng mượn
xáng vét kinh Saintenoy từ kinh Bassac
xuống cũi làng Tân-lập là 16 kilômètres
vì khúc kinh này cạnh lắm, nước chảy
không thông, không ráo nước phèn,
nên từ năm 1917 tới 1920 luôn 4 năm,
thì mấy làng theo khúc kinh này, là
Trung-hưng, Tân-hưng, Mỹ-phước và
Tân-lập đều bị thất mùa, đến đôi một
mẫu ruộng làm không được 10 gạ lúa,
dầu sự đói khát, cho nên năm 1919
quan Phủ Đê là cựu chủ-quận Phụng
hiệp thấy dân đói khát ngãi có tư tố xin
quan Chủ-tỉnh cho mượn một số bạc

công nho trong các làng, dựng mua lúa cho dân mượn ăn mà làm ruộng, mà cũng lấy làm có phước cho dân sự nhấm lúc quan lớn đây cầm quyền chủ tỉnh rất hơn đức thấy dân đói khát ngài động lòng nên có cho mượn bạc công-nho trong các làng được 11.000\$, giao cho quan Phủ Đê mua lúa cho dân mượn ăn dựng làm mùa ruộng năm 1919-1920 rồi qua năm 1920 thâu số bạc đây không đủ vì bị thất mùa nữa, còn thể diện thì thâu không được, có phải là thất lợi cho Nhà-nước chăng?

Xin mấy ông xét coi mùa màng bị thất này một là kinh Saintenoy cạnh, hai là kinh ranh án Cánhtho giáp Rạchgiá chưa đào, chớ có lý nào luôn bốn năm nay mùa màng theo kinh Saintenoy đều bị thất nhưng mà từ làng Hòa-mỹ trở ra Tân-bình, Thạnh-xuân, cũng thất mà làm mỗi mẫu ruộng được ba bốn chuc gia, có phải nhờ năm 1915, địa hạt đã có mướn xáng vét khúc kinh Saintenoy từ vàm Rạch-gòi xuống tới làng Hòa-mỹ rồi thôi, và kinh ranh án Cánhtho giáp Rạchgiá theo mấy làng này cũng đã đào rồi, nên dựng rào nước phen, và xin dự định năm 1921 một số bạc 16.000\$ dựng đào kinh ranh án Cánhtho giáp Rạchgiá từ kinh Bassac xuống tới làng Tân-lập là 17 kilômètres kinh này đào bề ngang 8 thước, bề thâm hạ 2 thước,..... Công sự dựng vét kinh Bình-hòa,..... công sự dựng vét kinh Tân-Phước, vì hai cái kinh này bây giờ cạnh lấn, không rào nước phen làm cho mùa màng thường năm bị hại.

Xét vì sự đào kinh là sự hữu ích chung làm cho mùa màng trở nên thanh mầu thì nhà nước dựng tăng thuế điền, còn dân sự dựng no đủ. Theo khoản xin vét kinh Saintenoy, đào kinh ranh án Cánhtho giáp Rạchgiá, vét kinh Bình-hòa và Tân-Phước có sáu lá đơn của hương chức làng, điền chủ, và dân sự trong 6 làng là Tân-bình; Hòa-mỹ, Trung-hưng, Tân-hưng, Mỹ-Phước và Tân-lập kêu nài, tôi xin ghiêm theo đây.

(Sau sẽ tiếp)

Quan Toàn-Quyên Long về tới Marseille

Quan Toàn-Quyên Maurice Long đã về tới Marseille hôm ngày 13 Decem-

bre 1920. Quan Thuộc-Địa Thượng-Thơ Albert Sarraut có phái quan Thống-Sứ Đông-Pháp Pierre Guesde đến thành Marseille tiếp rước quan Toàn-Quyên.

Cuộc thể-thảo

Theo buổi này hai tiếng thể-thảo tương cũng là thông-dụng lắm rồi, phần nhiều ai cũng cho là một cuộc tập luyện cho gân cốt cứng-cát mạnh-mẽ cũng như bề trí não có đổi mới mới dựng tinh-anh. Cuộc thể-thảo như là đánh tennis tục kêu là đánh trái lạng, đá foot-ball tục kêu là đá-banh, còn nhiều cách nữa nào là nhảy giầy, đi nhón gót, thở dài Lơi, vân vân.... nếu ai dựng kiên tâm thì thổ mỗi ngày thì mới thấy có công hiệu. Những kẻ yếu ớt mà năng dự cuộc thể-thảo một ít lâu gân cốt, dẻo mềm, xương thịt mạnh mẽ sức lực có lại, ăn dựng ngon bữa, trong mình tráng kiện như lúc xuân-thời vậy.

Bởi công ích trong sự vệ-sanh, nên phần nhiều trong hàng trí thức đều báo mộ cuộc thể-thảo. Kinh-thành Saigon cùng các tỉnh đã có lập nhiều hội tennis, foot-ball dựng tiêu-khiêu ngày giờ và thảo-luyện gân cốt.

Tỉnh Cánhtho đây mấy ông mấy thấy các sở có lập hội Tennis mỗi buổi chiều đều có thảo-duợt trước sân Tòa-Bố, cuộc chơi đá bóng và xem rất thú vị vô cùng. Còn hội foot-ball từ lúc quan Phó-Bố Hérisson còn từng sự trong tỉnh ngài đã lập thành gọi là «Cánhtho Sport», hội rất sung túc thanh bạch, thảo luyện thường thường, buổi chiều nào thiện hạ đá quen chừng, nơi trường đá-banh là nơi

đồng đảo vui vẻ vậy. Thật là một cuộc chơi rất hữu ích cho sự vệ-sanh, song rất tiếc thay...! chẳng rõ vì có nào trên 2 năm nay hội foot-ball «Cánhtho Sport» đánh bỏ dẹp không ai ngó ngang đến nữa. Lúc bây giờ chỉ thấy hội của học-trò khi thì thứ năm khi Chúa-nhật đến, đá cầm chơn nơi trường-banh, trường khi chẳng có ai xướng ra mà điều-dinh bọn học-sanh này cho thành sự hầu có dịp đi đá Macht cùng các hội khác.

Vì ngày nọ thấy ông Kinh-lý Trinh, thấy thông Khinh, thấy ký Kiệt có dự làm Hội-viên của hội «Cánhtho-Sport» nên chi bi-nhân tỏ cùng ba ngài, nếu ba ngài đồng ý như bi-nhơn là cuộc có ích cho sự vệ sanh và một việc vui trong Châu-Thành, thì ba ngài xin phép quan mà tái lập Cánhtho-Sport lại. Kéo một Châu thành xinh đẹp như Châu-Thành Cánhtho mà hội Foot-Ball lập không thành, nay chơi mai nghĩ há chẳng thẹn cùng các hội khác sao...?..?

Nghe đầu Thới-Lai, Thanh-Hưng, Xóm-Chải, đều có hội Foot-Ball, ấy là một chợ nhỏ trong tỉnh còn lập dựng huấn là CẢNHTHO...?.....?

Manh-Đức

Xin đọc bài này

CHƯ ĐỘC-GIẢ

Chẳng đợi tỏ ra, lẽ khi các ngài cũng rõ cho Bồn-quán phải tốn-phí hàng ngày trong việc soạn báo. Tồn phí vậy, nếu chẳng thâu-thủ chi dựng mà cân bỏ vào thì có thể nào bền vững.

Vậy kính cùng các ngài ai còn thiếu tiền mua báo AN-HÀ; xin giùm gởi trả tại Bồn-Quán thăm cảm chẳng cùng.

Các ngài ơi...! Bồn-Quán được bền-vững chừng nào, thì cái ơn của các ngài càng dày chừng nấy. Xin các ngài chiếu-cổ.
A. H. N. B.

Lời đàn bà

CHỊ EM TA PHẢI ĂN MẶC THỂ NÀO?

Ngoại trừ cách ăn thói ở của chị em ta lúc còn tại gia, chỉ là chưa đúng tuổi cập kê, hoặc cái cử chỉ để đối đãi cùng ông chồng trong đạo gia-đình còn đã xuất giá, thì tưởng khi chẳng đợi em giải bày ra chị em mới rõ và chắc rằng: trí em còn non-nớt lắm như đoá đào thơ, chưa đủ gì phô trương ý kiến lên một tờ báo hầu phải mắc cái tiếng chur độc-giả luận bàn; mà đâu may ra em có giải bày được đúng-đáng đi nữa, thời tắc các chị cũng bảo rằng em đã vịnh ý theo cái đạo tam tòng, đường ấy thì đã không bỏ ích chi cho nhau mà lại bắt chán lòng người nữa.

Vậy em cứ ngay như cặp mắt của em đã trông thấy và trí em nghĩ nghị mà em viết ra đây, để chị em cùng xét, như tác lý thì sửa lẫn, bằng có chỗ bất thông hoặc chưa nên canh cái thì xin chị em cứ nghịch luận ngay về cái vấn đề «Chị em ta phải ăn mặc thể nào» này, hầu trông ra cho đẹp mắt, cho có bổ thiệp thì tưởng cũng chẳng phải là chẳng đáng cái công-trình ta vậy!

Về phần chị em còn xuân, thời hoặc mặc đồ màu, hoặc mặc đồ đen, cũng đều phải cả; nhưng các chị đã có chồng rồi, tưởng chẳng chi để coi hơn là mặc áo hàng đen, hoặc hàng trắng mà thôi, còn ngoài ra như màu tím, màu nâu, màu xanh, tác một lời là các thứ màu khác thì chẳng khá dùng, miêng cho được

vén-vàng, sạch-sẻ là tốt, vì các chị đã mang cái thời xuân rồi thì các màu ấy tưởng cũng chẳng còn gì là hấp nữa.

Này là lời luận chung cho các chị em: khi bước ra đường nên mang một đôi giày hoặc trơn, hoặc thêu tùy thích, song chẳng khá mang guốc, bất cứ là guốc gỗ, hay guốc quai vì e khi sút, đứt giữa đường, và lại trông ra có giáng khó coi, không phải người đầm-thắm.

Có nhiều chị không biết coi giờ nhưng vì thấy người ta đeo đồng hồ coi đẹp mắt, cũng bắt chước đeo theo, như có ai hỏi mấy giờ, thì lại ra tuồng ngỡ ngáo.

Ồi! cái nhãn mặt của nàng Tây-Thị là xinh-đẹp thật, mà cái nhãn của người bắt chước lại đáng khinh thay! đáng sắc cười thay!!!

Về những đồ trang sức như vòng-vàng chuỗi-hột, thì thật là đồ quý giá, mà tưởng chẳng ích vào đâu. Nhưng tục người mình thì thế, đã triêm niêm lâu đời rồi, không sao mà sửa cái miệng họ lại cho được. Ai có đeo nhiều vàng đi ra thì chắc người ấy là giàu, có thể khiến người ta cung kính, mà ai đeo ít hoặc không đeo thì quyết là kẻ bán hân đi đến đâu cũng không ai thèm ngó.

Khốn nạn thay thói ấy! chẳng hay xét rằng: đeo đồ cho nặng chỉ là dục lòng quân cướp dục đấy thôi, lại phải chịu trần cổ, móp tay thì hại phép vệ sanh biết mấy!

Sự xinh-đẹp cốt ở nơi cái công, ngón, dung, hạnh chứ chẳng ở nơi cái áo, cái quần, chiếc vàng, xâu chuỗi đâu.

Song cứ ngay như cặp mắt ta trông thấy thời phạm đàn bà mà mặc y phục không, cũng có ý khó coi; vậy xin cứ lộ phai mà phai thì nên đeo một sợi

chuyển, cùng mỗi tay một chiếc vàng là đủ.

Độ từ ít năm nay, có nhiều chị lại làm đến kiến đeo cái g, em nói ra đây tặc có phiền lòng, song đâu ai có phiền em, em cũng cứ thưa ngay rằng: những kiến căng nên bỏ tuyệt, vì xem đến rất lạ thường. Em lại quyết bằng rằng: mấy chị đeo kiến căng, khi ngồi trò chuyện hay giả ý ngửa ngái bấp chơn, đứng có vén lên gãi cho người ngó thấy. Cũng ước cho trời mưa, xăng cho gọn mới có thể lòi vật quý ấy ra. Khó sở biết ngần nào! Chỉ một cây kiến đeo căng đấy mà khiến cho trong trí tình lằng-xăng.

Em thấy thế, không lẽ hăm thình, vậy xin đăng tặc ít lời vào báo chương để chị em cùng lường. Điều nào là tiện, chỉ em chán rõ rồi; em vì tấm nhiệt thành mà viết bài này chứ chẳng có lòng chi khác, xin chị em biết cho.

Mademoiselle Kim-Xuyến

(Biên hòa)

Sách «Thường-Dụng»

Sách này dạy cách làm các thứ giấy tờ theo phép, cách lập hương hỏa, phả hương hỏa, tờ bán đất, tờ mua, mại lai thực, bán trâu bò, nhà, cửa, v.v.v....

Nhiều đoạn hữu ích kẻ chẳng cùng. Vậy xin chư ông mua mỗi người một cuốn, để trong nhà phòng khi hữu sự.

Có trữ bán tại Nhà-in Hậu-Giang (Imprimerie de l'Ouest) Cantho, giá 2\$00 một cuốn phụ thêm 0\$24 tiền gởi.

Ai muốn mua, xin gửi thư và mandate cho M. Trần-đắc-Nghĩa, Quản-lý nhà-in Hậu-Giang Cantho, thì sách sẽ gởi lại lập tức.

Mây chú gát đường

Phép quan nghiêm cấm, nhưng chẳng rõ vì có nào mấy người chúc việc gát đường tại Châu-Thành Cantho chẳng cứ tuân hành để cho hành khách phải chịu lầm nổi khó khăn mà chẳng biết cùng ai than vảng.

1°— Ban đêm xe máy chạy không đèn.

2°— Tại Đại-lộ Saintenoy mỗi buổi sáng những xe hơi đậu rước hành khách thì mấy cậu sếp-phơ hay kéo niều giành-giữ người ta, thương hại cho mấy ông ở quê mùa, bị kẻ kéo áo người lấy dù, xô tới gặt lui, thật lấy làm khốn khổ lắm, cùng gặp phải đòn bà con gái thì nhiều cậu cũng cứ lại giựt khăn hoặc niều tay, trông đến đá ra giáng là lời, chẳng phải phép rước người như thế.

3°— Mỗi buổi lối khoản bốn giờ rưỡi chiều tàu chèo ở Mytho đưa hành khách đến thì có trên 3,4 chục cu-li cùng bôi phòng ngủ, nhẩy xuống giựt đồ hành lý, kéo niều, la hét lằng xằng, đường gặp được người trốn nợ.

Mỗi lần tàu chưa cập cầu thì đến làm như thế, đến rồi đóng quá tàu phải nghiêng qua bên một bên tường đó cũng là điều nguy-hiểm lắm!!!

Tiếng thiên hạ than vảng không lấy chi làm chắc, nên chúa nhựt tuần rồi tức là 12 Décembre tôi nhơn rảnh, có lại tàu bến tàu, thì thật thấy y như vậy.

Có cậu bếp gát, nhưng cậu cứ việc đứng đó cho có chừng, rồi thì bỏ lảng đi, trong lúc hành khách còn xuống lên lộn xộn.

Ước chi ông nào có trách nhiệm về việc này, ước chi mấy người chúc việc gát đường ráng gia tâm cho phận sự được hoàn toàn, để khỏi tiếng thiên hạ than phiền, cùng tuyệt bớt những điều trái mắt.

Muốn tiếp rước hành khách phải giữ cách lịch-sự làm đầu, muốn chực tàn ít gì cũng phải đứng khỏi cầu, chỉ là trên đường, mà bất cứ cơn nào cũng chẳng dặng kéo lôi người như thế. Tôi viết bài này, chủ ý cho: nếu anh nào có làm thế ấy thì từ nay nên sửa lại đi, bằng chẳng vậy thì vô cang, đừng lòng phỉu trách.

Tự-Do

Lửa cháy 3 cái nhà lá

SỰ HƯ-HAO CHĂNG BAO NHIÊU.

Tại Châu-thành Cantho, lúc 9 giờ tối bữa 16 Décembre này, thình-lình nghe tiếng la lửa...lửa..., nơi nhà Công-sở Tân-an cũng trông dục liên-thish, ngoài đảng thiên-hạ nhao-nhở ùng ùng chạy đổ về phía Rạp-bát Hóc-Thiái. Đến nơi thấy lửa cháy sáng trời, quả nhiên 3 cái nhà-lá: 1° là của tên Sừu, 2° tên Háp (lò bánh-tráng), 3° tên Phước bị ngọn lửa hồng thiêu hủy. Thoát chút: có quan Thấy thuốc Vielle, quan Biện-lý Serran quan Phó-Bổ Vilmont, quan Cò Noblot đến nơi, kể sở Vòi-rồng Qi-ang-Đông, làng Tân-an và Cơ Mã-tà tiếp đến chữa. Song ruồi vì nhà lá khô bổi, lửa thiêu rất lẹ, nên lúc 3 cái vòi-rồng đến, chỉ còn thấy mấy cái sườn nhà đứng sừng giữa đám lửa đỏ đỏ thôi: 3 vòi-rồng đồng tiếp tưới trong giây-phúc tặc lửa.

Nghe lại sự hư-hao chẳng lấy chi làm trong; vì lúc lửa mới phát thiên hạ xúm

nhau dọn đồ ra ngoài đặng, duy có nhà tên Sửu là nhà khởi cháy ban sơ phải bị thiêu ruội, các cuộc hư-hao phỏng chừng 200 người bạc.

Dương cơ bởi đâu mà ra chưa rõ chắc song thiên hạ đồ di thuyết lại rằng: bởi nhà tên Sửu nấu củ-co ăn rồi quên dọn lửa cho thiệt tắt, đến chừng ngủ quên lửa bắt bởi phát cháy nhà nó và cháy luôn 2 nhà kế đó.

Lụy từ

Tại hạt Sadec, tổng An-thành-hạ, làng Tân-qui có ông Nguyễn-văn-Rẫy nguyên làm giáo-tập, mấy năm rồi làm thư-ký Tòa-bổ, sau lại làm hội-đồng Thẩm-án và Phó chủ-hội Nông-nghiệp tương-tế đã từ trần hôm ngày 23 tháng 8 năm nay.

Mấy ông, mấy thầy phe vãn, phe võ đều đến đưa ngải, ai cũng sa nước mắt.

Tôi với ngài vẫn là tương thức, vậy nên tấm lòng thương tiếc, phát lời lụy từ này: gọi tỏ niềm ái truất.

LỜI LUY TỪ RẰNG:

Cuộc đất trời hóa chất, còn có khi lở-sập khôn ngăn; người xương thịt ra chi đã chán biết mất-còn là lẽ.

Hỡi, bi vồn tấc của tuồng đời; sanh, tử làm buồn cho kẻ thế.

NHỚ BẠN XƯA:

Sức cũng có dư đường thao-lược, chẳng cam lam quan-tước gọi là sang lòng quyết mong dựa chốn hạnh-phàng lo dạy dỗ con-em thuở bé.

Đủ trong một hạt mưa tuyết đượm nhuần; khắp cả sáu châu, gió xuân mát mẻ.

Cực chẳng đã nghĩa nước nhà trọng vọng, phải ra tay làm thư-ký đặng đến cơ

Gấm thua buồn đời tạp-bá phân-vân, nên trở gót lại quê-hương mà nghĩ kỉ ô.

Kẻ dủ-ly cũng biết người chánh-trực tâm Hội-đồng thẩm-án, lấy công-bình châm-chước tội ung-oan; bọn ngỗ-nhân đều gọi bực cao-minh, tôn Chủ-hội nghiệp-nông, mở các-trí luận-bàn lời nhậm-lệ.

Gây cơ-nghiệp học Đào-Công trí phú ruộng vườn nhà cửa nguy-nga; bề thiệp thế tập Ngu-Thuấn trị gia, chống vợ về con ven-về.

Thương Bá-Đạo không trai kế đại, mới cơ-cầu cậy kẻ cời rổng; may Văn-Cơ dặng gái huê-trung, có dung-đức chọn tài bán sê.

Giao bậu-bạn, lấy câu bình-dân, gần bắt tay, xa đỡ nón, tình anh em chẳng luận sang-hèn; xứ bà-con giữ phận trung-thừa, có giúp cha, không gì ụt-đồng niềm ruột thịt chẳng cần lớn bé.

Đạo đường Ấy cơ-đổ đường Ấy, lẽ thời không thương hải-dối-dời; người như vậy, danh vọng như vậy, sao đến nỗi âm-dương chia rẽ.

Ồ!...!...Bóng ngả ruộng dâu, sương sa lã lẽ...!!!

Đau lòng ngóng dùng-dùng gió vút, ngựa Quang-âm rước khách mà ghe; xô dạt xem cuông-cuông rước trời, đồ Tào hóa đưa người rất lẽ.

Ồi thôi thôi!!

Lời thánh tước khéo phỉnh-phờ chi lắm, rằng: kiếp người ba vạn sáu ngàn thôi; mạng người đây sao vãn-vội vậy chứ, chơi cõi thế có bốn mươi tám tuổi hề!

Sông Sadec mây sáu khói thăm, đờn nước-non khảy chẳng nên cầu; đường Tân-qui gió cuốn đèn lo, qua nhà cửa buồn không muốn ghé.

Hỡi nào hững trà thung, rượu cúc, đường quanh nẻo tác vầy-vui; bay chừ

Nói mà chơi

LỜI CON NÍT

Hai đứa bé tự lại chơi, Thắng A đỡ thằng B rằng: tao đỡ mấy; bên này cưa-ngon, bên kia cưa-ngon là con gì? mà không cho nói con ngựa.

B ngấm-ngẫm hồi lâu, vùng cười rồ lên và đáp rằng: Thôi! tao biết rồi, chắc trúng lắm: nó là con chị dâu đấy.

A tức giận hời, thì B cứ hời-táo như thường và trả lời: tối hôm qua tao lại nhà mấy thì nghe chị dâu mấy đang nằm nói với anh mấy rằng: «Uống thuốc lớn bạc trăm, mà sao hể trời sa mưa-dông thì nó cũng bắt nhứt-nhối khó chịu quá, chắc là tôi với mình hai bên còn cái gốc.»

Đó! mấy nghĩ coi trúng không? tại bên cũng còn gốc thì rõ ràng là bên này đã cưa ngon, mà bên kia cũng cưa ngon rồi chứ gì...!

Je

Thi tập

LÊ-CHƠN-TÂM TỰ THUẬT (tiếp theo)

5°

Đất trời ngọc-ngân mây trắng tròn,
Nỗi nọ niềm này ruột héo don.
Nhạn thắm bên trời bay riu-riu,
Chuông sáu ngoài ai giống bon-bon.
Tấm lòng nhớ xứ quỳên thời-thúc,
Tắt dạ trông quê mắt mũi-mòn.
Buổi ngọt biết ai hôn sớm thế?
Nỗi niềm ly biệt lắm thon-don.

6°

Thon-don trong dạ đĩa dầu hao,
Lữ thứ năm canh đoạn ruột bảo.
Trống điểm nam lâu tim cháy lụng,
Nguyệt lên đồng hải bóng càng oao.

năm chiếu đất màng trời, nội trống đồng không quạnh-quẻ.

Lòng thương bạn gởi chia buồn trong sáu thoi, nguyện linh hồn dầu vậy chớ đau; tấm thành ta vưng một bức thêu năm mây, lời ai lụy kẻ sao xiết kể!

Tiếc thay! thương thay!! là người tạ thế...!...!...

Đất-sét-Mỹ-An

Dật-sĩ-Huỳnh-tam-Toán ai lụy

Hướng truyền

BẢO TẠI NHỰT-BỔN

Bảy chục chiếc tàu đi lưới của Nhựt-gần chìm hết trong đêm 3 Décembre vì bị một trận bão to quá. Ngày 6 tây mới về đến mà còn thiếu 10 chiếc.

Có cho tàu khác đi tìm, thì vớt được 20 cái thấy người.

SỐ XE HƠI

Nội cả toàn cầu xe hơi hết thấy có được 8.750.000 cái. Trong số ấy thì của Huê-kỳ hết 7558.000 cái rồi, tính như thế thì trong 100 cái, Huê-kỳ choán hết 84.

Xin ghé mắt

Kính trình cho lục-châu chư-quân tử rõ: tại nhà in Hậu-giang Cánh-thơ có trữ bán máy chụp hình hiệu «Kodak» đồ Phụ-tùng như: giấy, đèn rửa hình, carton dán hình 6 1/2 x 9; 9 x 12, 13 x 18, nước thuốc rửa hình. v. v.,

Có máy viết hiệu «Smith Premier» n°10 tốt nhứt hạng, máy viết hiệu «Virotyp» giá tính rẻ luôn, xin đồng-bang chiếu cố.

Nay kính cáo.

Trần đảo-Nghĩa.

Quản-ly: Ấn-quán An-Hà Cánh-thơ

Cầu khuya tương đồ im chơn khách,
Lời củ mây che lấp động-dào.
Thăm thì ai hay nông nổi đây,
Trăng tròn rồi khuyết đĩa dầu hao.

7°

Đĩa dầu hao cháy lụng tim lan,
Một bước sanh ly nghĩ lại càng.
Mờ tỏ ngọn đèn buồn dạ khách,
Tình mê giết bướm thắm canh trăng.
Quạ kêu trăng lặng sương mờ-mệt,
Địch trôi lâu khuya tiếng nhặt-khoan
Đêm vắng tình dài khôn nổi tỏ,
Đêm này tình ấy biết sao toan?

8°

Sao loan nguyệt đã xế tây thiên,
Tất dạ này khôn vượt nỗi phiền.
Đêm vắng ai hay niềm khúc-nghiệt,
Dạ dài dầu tỏ nỗi hàng-huyền.
Sớm-chiều đã lỗi tình con thảo,
Mưa-nắng thêm lo phận mẹ hiền.
Thời công liêu theo cơ Tạo-hóa,
Thứ đưa chơn khách đến đâu yên!!!

ĐA MINH QUANG CẢNH

Một mình rảo bước trót canh chầy,
Nhìn cảnh mà lòng ngấm muốn say.
Dưới bến thuyền tuồng, trăng lờn sóng,
Bên cầu ngựa chạy, liêu quơ mây.
Non sông rực-rỡ trời in nước,
Rừng rậm lao-xao gió giục cây.
Cảnh đầy tình này đau dạ khách,
Cảnh tình này hỏi có ai hay?

Lê-chơn-Tâm

Đồng-pháp thời sự

Giá bạc

Thứ sáu...ngày 17 Décembre.. 8 f 75
Thứ bảy...ngày 18 Décembre.. id
Chúa nhật...ngày 19 Décembre.. id
Thứ hai...ngày 20 Décembre id
Thứ ba...ngày 21 Décembre.. 8 50
Thứ tư... ngày 22 Décembre.. id
Thứ năm...ngày 23 Décembre.. id

Giá lúa

Lúa chớ đến nhà máy Chợ lớn mỗi
100 kilos là:
Thứ sáu ngày 17 Décembre 3\$65 tới 3\$85
Thứ bảy ngày 18 Décembre id
Chúa nhật ngày 19 Décembre 3\$60 3 80
Thứ hai ngày 20 Décembre 3\$60 3 80
Thứ ba ngày 21 Décembre 3 65 3 85
Thứ tư ngày 22 Décembre id
Thứ năm ngày 23 Décembre di

CÂN THƠ

ĂN TRỘM BỊ BẮT

Đêm thứ hai 20 Décembre ước hai
giờ khuya, 2 tên ăn trộm vào một căng
phở ở đường cầu tàu cũ, lấy, hết áo
quần.

Người đồn bà nhà ấy hay, nắm được
áo một tên la lên, thiên hạ tiếp cứu
bắt đảng gá, còn một tên nữa chạy
khỏi. Cả xóm la dậy, thế mà lính gác
không thấy lai vãng, phải cho người đi
kìm, trót giờ đồng hồ mới được một
cậu gát dưới chợ chằm rài đi lên.

Canh giữ cách này hèn chi ở Châu-
thành mà không nghe nói đầu này bị
ăn trộm, đầu kia bị ăn trộm sao được?

MYTHO

* *

MẤT BẠC LẠ

Ngày 6 Décembre chặc Huỳnh-dương-
Tâm 31 tuổi buôn bán ở đường Gò công
(Chợ lớn) đi xuống Mỹ chuyển xe hai giờ
trưa, đem theo trong mình 2.800\$ bằng
22 tấm giấy sớ và 30 tấm giấy oanh
gói trong khăn rồi bỏ túi. Đến Mỹ rồi,
trước khi xuống xe anh ta có coi lại thì
bạc ấy còn y. Chẳng biết sao lúc lộn-
xộn chen ra vừa khỏi ga rồi coi lại thì
còn túi không. Đi cơ cò bót. Le quá!
anh Tám-Các nào đây thiệt cũng là hay
đệ nhứt chớ phải chơi đầu.

VĨNH LONG

CHÁU DẦU ĐANH CỎ CHỒNG

Kỳ trước tôi có nói việc Nguyễn-thị-Cư
ở làng Thiêng-Đức (Vĩnh Long) đánh cò
chồng là Phan-thị-Kiến có nhiều vết tích
thị Kiến đi nằm nhà thương nên toà cho
phép thị Cư đăng tại ngoại hầu tra.

Nay có trát toà đòi hai đảng kiện bị
và chứng cứ ngày 6 Décembre rồi đây
đến hầu.

Tiền cáo kêu nài rằng: cháu dân là thị-
Cư tánh tình hung bạo hay đánh lộn
nhiều lần người người đều biết mặt.

Khi cháu tôi đi xa thì cớ mượn tôi đến
coi giùm nhà còn nó bỏ đi đâu không
biết; nay lên về xô cửa xông vào thấy
tôi, nhớ đến thù xưa về vụ vụ phân cho
mẹ con tôi giết đây chuyển hột xoăn
có giải đến toà, toà đòi về chứng là: tên
Liêu và thị Dưng đồng khai y như vậy.
Thị-Cư chịu đánh mà còn nhiều lời bảo
chứa lấy mình. Quan toà bèn lên án
phạt thị-Cư 16 quan tiền vạ.

KHÁNH THÀNH PHẬT TỰ

Tại làng Thiêng-Đức cảnh chùa hiệu
là, «Long-phước-tự» của một người
đơn bà góa lập vừa xong, nên đã làm
lễ khánh-thành hôm ngày 28 tháng 10
Annam. Thiêng hạ đem hương đăng
trà quả đứng cho phật cùng tiền hạc
để phụ giúp cho chùa rất nhiều.

Thanh-Phong (lai cáo)

CAOMAN

ĂN CƯỚP

Trong đêm 6 rạng mội 7 Décembre
này tại Kompong-Trach ước nửa đêm
1 đảng ăn cướp 6, 7 đứa phá cửa vào
tiệm chặc Chiêu-Sen-Tường. Vợ con
sợ đều chạy trốn hết, còn chặc Seng-
Tường thì bị chúng nó nào rựa nào cây
bỏ chém lên mình, lấy được 2 đôi vàng
và 2 cây kiề, đồ đạc tính phỏng 170\$.
và 31 đồng bạc. Tài gia bị trọng tích
nhào chết tới, có một bữa trứng chẻ to
lời óc, thấy mà ghê.

SAIGON

MÌNH XỬ LẤY MÌNH

Ngày 12 Décembre trong khoản một
giờ đến 6 giờ chiều tại Lê-văn-Giỏi 20

tuổi vô nghiệp nghề đã có 6 cái-tiền án,
nay bị giam vào khám về tội hoang
đàng và dùng giấy thuê thân của người
đã biết tự xử nên mới xé quần nổi lại
lầm đây, treo cổ đức rồi nọ thế.

Oan truyền Ngọc-Hạnh

(Lụy vì tình)

par Trương-quang-Tiền

II

(Tiếp theo)

Đêm vẫn cười mơn con sóng-sắc;
Ngày dài khóc-hại cái thân sanh.

Thật ngày nay mà có làm đến cái
cảnh khốn-cùng như vậy rồi, tôi mới
nghĩ lại ăn-năn, thấm biết rằng mình
đại quá. Thấy ôi! lúc bấy giờ, cảnh thì
lạ thêm người lại lạ, ngó tư bề lụy tạ
tuồng rơi, ngồi nghĩ-suy ngao-ngáo cái
cuộc đời, bởi vậy cho nên: giận rồi thì
tủi rồi lại giận. Oán mụ nguyệt xe đây
không cần thận, xe làm sao cho rồi rằm
người ta...!...!... thấy nghĩ đó mà
coi: làm buổi như vậy, tưởng khi đến
ai có cao bay xa chạy thế nào đi nữa cũng
phải, chầy là gan với lão thợ trời già,
huống luận là tôi, tài nào chẳng cười
ra nước mắt. Tôi thì có tánh hay bút
thuộc, bề điều này vừa quán thì đổi
điều khác liền vo, thế mà, trót mấy
ngày chỉ chịu tro môi, thét rồi phỉn quá
nó bất ngáp, bất chấy được dãi, chịu
không nổi buộc phải đi lơ-thơ theo lệ
đường lên lượm thuốc tăng hút cho đỡ
ngặt. Hoặc thấy có ai đang ngấm còn
lời một phần điều thì mau-mau đã nom
t eo, khôn nạn biết chừng nào, chờ
đến người ta hút đã thêm rồi quần đi
mà lượm mót.

Cái thứ thuốc tăng, thấy cũng chán
biết: hút chưa được ngon hơi thì nó đã
tắc cảm, có đầu cho đã được. Tuy vậy

mà cũng chưa đành liện, mặc sức cho nó tác, tôi cứ việc xé ra, bỏ phước vào miệng ngậm. Cha chả! quá thể rồi phải ngậm dở ngật đó thấy cái chớ thiệt nó thấm cay cuốn lưỡi quá chừng, nhưng cũng không sao cho hết ngáp. Từ ngày ấy về sau, chỉ là cùng phượng rồi tôi mới ráng ép lòng, đi kiếm người làm quen lón.

Cây họ chỉ chỗ làm ăn độ nhứt, chớ chẳng lý, ngồi khoanh tay mà chờ phước trời, ôi thôi! quen thuộc được rồi, tôi làm nghề này hai ba tháng, kể sang qua nghề khác bốn, năm tuần, chung cuộc rồi, máng nghe người bạn tới tính lui, họ nói với tôi rằng: buổi này nghề gì cũng chẳng qua nghề kéo xe, cầm bó chạy một ngày cũng có hai đồng rưỡi ba đồng, góp tiệm xe tám cái rồi, thành ra một tháng chạy bao nhiêu, chẳng hơn để chủ mấy đi cắt giấy xe lửa ngày dài dằng-dàng, trông cho tới ba mươi, ba mươi một tay ký tên, chỉ lãnh có mười mấy đồng, nào tiền cơm, tiền quần áo, nào tiền thuốc giấy, tính thử coi có đủ vào đây, chớ như ra lãnh xe chạy với người ta, tuy là xấu mặt thiệt; nhưng mà mỗi ngày tiêu xài sung-sướng, ăn uống ngổa-nguê, may gặp mấy bữa lễ, thôi thì nói chi, dầu dờ cách gì, kim cũng có mười đồng bạc. Làm một ngày bằng một tháng, còn nghề gì là để kim tiền hơn?

Thấy ôi! tôi nghe vậy nên; cũng tính, tính đánh liều nhắm mắt đưa con, coi máy tạo xẩy vắn cho biết.

Họ dắt tôi lại tại hàng cho mượn xe, ở đường Bết-banh chụp lấy hình, ghi tên vào sổ rồi, kể từ ấy đến nay tính trọn một năm trường, tôi cam chịu làm thân trâu ngựa.

Lúc ban sơ thật cũng có hơi bỡ ngỡ, nhưng chỉ trong ít ngày rồi, thời trong lòng phới-phới biết bao, siêng thì kim được ba bốn đồng, lúc nào làm biếng

cũng là một đồng mấy, hai đồng, tương khi: lương thấy thông thấy kỷ có bằng đầu; tuy biết mình là thằng xe kéo mặc dầu, nhưng mà đời này giờ miếng cho có hơi đồng lúc nhien, thiếu chi kẻ tùy-tùng bợ-dờ. Cái nghề bợ-hơi có tiền xọc-xạch trong túi rồi, thời không khiến chuyện này cũng sanh chứng khác. Ôi thôi! nào rượu-trà, nào hút-xách, cờ bạc, món nào cũng chẳng chừa, còn nói chi ban đêm hề có mới đi miệt Ông-Lãnh, thời bạn về kéo xe không, chắc sao cũng chẳng khỏi cô năm, cô sáu, cô bảy, cô mười, một dãy ở Buột-de, hoặc lối Đa-dô ra đón hơi mới vào trâu nước.

Mười lần không trật một, mình chịu vô thời thời, bằng chẳng vậy họ cứ việc nắm mui xe, nhúng-nhúng đó hoài, có đi kim mới mang gì được. Năm ba khi may mới gặp biệch chà đi đến, thì là lúc ấy phước cho mình, bằng không thì đưa kéo đưa tri: đưa lại mơn trớn nựng niệu, cái nghề dờn ông-mình-nà! nguyệt hoa nguyệt, đêm xuân ai để cầm lòng, coi vậy chớ dờ lắm, dờn bà họ chẳng lại gần thời thời chớ họ mà.... mà..., thời anh nào có chắc gan chắc dạ thể mấy đi lại chung cuộc rồi, cũng ngán-ngơ như xát không hớt, tôi thì, tuy vậy chớ không thích mấy, nhưng mà quá rồi cũng xiêu lòng đi ông gong.

Nói vừa dứt lời, trong phòng thoát nghe có tiếng người lằng-bằng, thời coi bộ anh ta đã cố ý sợ-sệt lằng-xằng. Thu thấy vậy mới hỏi: ai ở trong phòng mà nghe lằng-bằng đó?

Ở nhà tôi chớ ai! vừa nói vừa đi lấy xà-bông, bàn chải múc nước đổ đầy thao, xong rồi thời thấy chéo máng khoát, ở trong một người dờn bà đi ra trên mặc áo bà-bà hàng trắng, dưới vạt chân lấm, chơn mang guốc ngổ-ngò, tay đeo ba, bốn đôi vàng với cá-rá giây chiến là khác.

Bộ ngủ mới dầy, nên mắt còn lừ-dừ tóc tai chưa gỡ chải, ra dờn mặt trời rồi trở lộn vô khoát máng dưng-dưng, ngồi mãi đó không chịu rửa mặt, chập-lâu lại phải đi bỏ đi vô phòng, rằng: để bữa nay tạo cho mấy nhin đối cho biết chừng.

Thu trông thấy trái mắt chẳng hiểu được có gì hỏi lại thì anh ta mới kể tại nói nhỏ rằng: cái tánh nó tự thuở nay thì vậy đó, bữa nay lỡ nói chuyện nên trưa chưa kịp kéo nó đi chợ thì giận đó chớ chẳng gì, vậy thấy chịu khó ngồi đây, để tôi vô năn-nl.

(Sau sẽ tiếp)

Cáo bạch

Chúng tôi có một tiệm hiệu là "TÂN-HAT-LONG" tại đường d'Adran số 115 nhằm góc đường Olier số 1 để sửa dờn Lito Ludi dờn Manchons xe máy, sắt, máy đánh chữ, máy hát và máy hát, bó g cùng các thứ đồng hồ, vắn vắn

Loại cũng có bán: Manchons, Carbur và dầu Essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý quan có đám tiệc chi mà muốn chưng dờn trong nhà cho sáng thì húng tôi cũng lãnh làm được; miêng là cho chúng tôi hay trước.

Thợ và mandat xin để như vậy:

Nguyễn-văn-Chuợc

115,—Rue d'Adran

Saigon

An Phong

Bijouterie-soieries de Chine

et du Tonkin

CAOLANH

Kính trình cùng lục châu Quý khách dặng rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm, bán ròng hàng tàu, nhưng là vắn xuyên lãnh nhiều, cũng là bằng vườn, nhuộm đen diệu lằng thật tốt, không hề trở, tôi chặc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm

tốt và hớt chằm tốt, nên các nơi khác không thể bì kiếp hàng đen của tôi, và giá tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như là: cầm châu, hóa tư các, cũng xá lục soạn bác thảo, lục soạn thượng hải đều có đủ thứ, còn hàng bác như, bằng the, lương-lược đủ thứ, tôi lãnh tại Hà-nội, như quý khách muốn mua vật chi dùng xin gửi thơ đến, thì tôi sẽ gửi đồ lại liền, như vịnào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gửi contre remboursement.

Cao-lãnh: Nguyễn-xuân-Trước
Cần bạch

Lời rao

GIÁ CHỢ VINH LONG

Kính cùng mấy người buôn bán tại chợ Vinhlong và Thiêng-đức dặng hay Thứ nhứt.—Tôi có làm đơn xin Nhà nước có sanh-ý bán đồ tạp vật chớ bằng hóa đem sang mấy tiệm tại chợ hay là gần chợ. Quan chánh chủ tịch Vinhlong đã phê y theo lời tôi xin để ngày 1er Octobre 1920.

Ghetừ: 50.000 nhần lên tarif 5\$ 00

" 16.001 cho đến 50.000 id 4 00

12.001 cho đến 16.000 id 3 00

xin sục còn 3 00

—id. 2 00

—id. 00

Thứ hai.—Chăm chước riêng mấy đứa nhỏ từ 10 tuổi sắp xuống, bán rau dừa, bông súng, chuối nấu, bánh ngọt và các thứ rau ớt từ 0\$20 nhần xuống, thì không góp; còn bao nhiêu y thể lệ 3 năm trước không tăng giảm.

Thứ ba.—Cấm nhặt mấy người lóp tiền chợ, (collecteurs) trên bờ, dưới ông, và các nẻo đường thuộc Thành-phố Long-châu và Thiêng-đức, không được phép nói hỗn hào với bạn hàng.

Như người buôn bán góp không đúng theo thể lệ (Tarif) thì phải lấy lời điệu dặng an ủi mà góp thêm y theo luật Nhà-nước đã định (Cahier des charges) chẳng những là bọn đồng bang, hay người ngoại quốc nếu thấy tên nào thâu góp không giữ theo lời tôi đã dặng trên đây xin tố lại cho tôi hay tôi sẽ bớt tiền lương, nếu tái phạm lần thứ 2, tôi thật không dùng người ấy nữa.

Vinhlong, le 10 Octobre 1920.

TRAN-KHẮC-HAI
Fermier

Quảng tài Thanh

Tiệm đóng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giây thép
vòm CANTHO

PHÙNG-CHIỀU—CHỢ TÂN

Kính cùng quý vị đóng tường, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe
có sấm và bè tiện bề tra và kéo ghe.

Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa đủ thước tốt mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chữ tiệm này biết lẽ nghi của người
Annam nên tiếp rước quý vị vừa lòng
luôn luôn chữ tiệm này khi trước có
làm chủ sự tiệm cưa hiệu là Quảng-tài-
Lại, thì ai ai cũng biết rằng người ấy
biết chiều hiên đài sĩ bực nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cưa đóng hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tài-Thạnh thì rõ.— Cái xin
quý-thầy thương.

Nay kính cáo.

Quý khách ở miếng hậu Giang

CANTHO—SOUTRANG—BACLIEU—
VINH LONG—TRAVINH—và SADEC

Muốn mua xe hơi hoặc đi chơi hoặc
đưa hành khách, mà khỏi lo bề chở
chuyên, không mất ngày giờ sở phí vận
vân: Hễ mua xong, trong giây lát đem
về đến nhà: Thì hãy đến Entrepôt de
Vinhlong của M. Nguyễn-thành-Điểm
có sẵn xe hơi mới hiệu «Buick»
máy—7 chỗ ngồi.

Kiểu xe mới 1920—này êm lăm và
chạy mau nữa.

Giá rẻ hơn các nơi khác

HÀNG HẬU GIANG

vốn dặng 1.000.000 f

Hàng này của Langsa và Annam
hùng vốn lập tại Cấn-thơ. Có trữ đủ
các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt
một đến là tại Saigon có món chi
thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt
Cũng gửi hàng cho các xứ xa; ai
mua món chi xin viết thư ngay cho
Hàng, thì Hàng sẽ gửi hàng lập tức.
Xin quý vị đến xem hàng chơi thì rõ

Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella

Làm rơm bằng mía.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về
bán lại khỏi trả tiền trước.

Tiệm khắc con dấu

Kính trình cùng quý khách dặng rõ
tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường Calinat
và số 130 đường Pellerin, nhờ ơn lực
chân chư quân tử chiều cố thì công-
nghệ của tôi đã thành bành bấy lâu nay

Vậy tôi đã dọn lại số 96 cùng đường
Pellerin vẫn chuyên nghề khắc con dấu
đồng, bạc-su, bán-đồng, bán đá cẩm-
thạch dễ mộ, có bán đủ các thứ con dấu
ở Tây gởi lại, như là Dateur, Numéro-
teur, Folioleur, Composteur, etc.,... và
có bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu
giá rẻ đồ tốt mà làm mau, có in Catalo-
gue để gởi cho quý khách nếu quý khách
muốn cần dùng kiểu nào thì xin gởi thư
cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng
tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý
khách.

TRAN-DUY-BINH

Graveur—96 Rue Pellerin—Saigon

Cordonnerie—Chapellerie—Tonkinoise
GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue Catinat Saigon

Kính cùng QUI-VỊ dặng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐÓNG GIÀY, LÀM
NÓN theo kiểu ÂU-CHÂU kim thời. GIẤY đóng hàng DA-TÂY hết, NÓN làm bằng
CÂY-MÓP thiết nhẹ, lợp NỈ-XÁM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ
KHẮC CON-DẤU ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐA CẨM-THẠCH ĐỀ MÃ. Tôi đã BÁN-SỈ đi
LỤC-TINH thiết nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NÓN VÀ GIÀY của tôi
làm. thiết kỹ càng và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÁN GIÀY-HẠ ĐA
LẮNG và các thứ GUỐC BẮC-KỲ CHẠM-ĐÓNG VÀ SƠN-ĐEN QUAI-NHUNG QUÍ vị
xa xin viết thư về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÁN-SỈ riêng thiết rẻ
Xin chư tôn chiểu cố cho việc buôn bán của ĐÓNG-BANG ta được thành lợi trong
lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời

Annam trồng răng

KÍNH CÁO

Kính tỏ cho quý khách lực châu dặng rõ:
Tôi có dọn một cái phòng trồng răng
tại tiệm ĐẠI ĐỒNG THƯƠNG XÃ Cấnthơ

Trồng răng trắng, răng đen với
bích răng vàng. Sửa răng và trám răng.
xin quý vị dời gót ngọc đến tiệm ĐẠI-
ĐỒNG THƯƠNG XÃ đường Kinh-lập
Cấnthơ, thì tôi hết lòng làm cho vừa ý
quý vị, và tôi lại tính giá rẻ hơn hết.

Như ông nào ở xa xin gởi thư hỏi giá
thì tôi trả lời lập tức.

Nay kính

NAM-TẤN-LỢI-

Chez Đại-Đồng Thương-Xã
Rue Kinh-Lập—Cấnthơ—

Tiệm hòa-mỹ Cao-lãnh

Bồn hiệu có bán đủ thứ hàng tàn
hàng tây, hàng bắc, và hàng vương
cũng có rượu tây đồ hộp đồ cân và đồ-
tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bồn hiệu xưa
nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên
những hàng tơ-lụa lụa công lụa cạnh
chỉ kỹ-lượng. Và rất dày công nhuộm
lắm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề
phai màu hầu chư quý vị, muốn mua đi
bán lại, hoặc gia dụng xin gởi thư quyết
vào bồn hiệu sẽ lập tức gởi liền khi
hàng đến chất là dặng vui lòng quý-vị.

Hàng định gởi contre Remboursement
dem bạc đến nhà thơ lãnh hàng.

Chữ nhưn: Huỳnh-Đã-Nghĩa kính mời

DỒNG HỒ HIỆU 'LIP'

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu

"LIP"

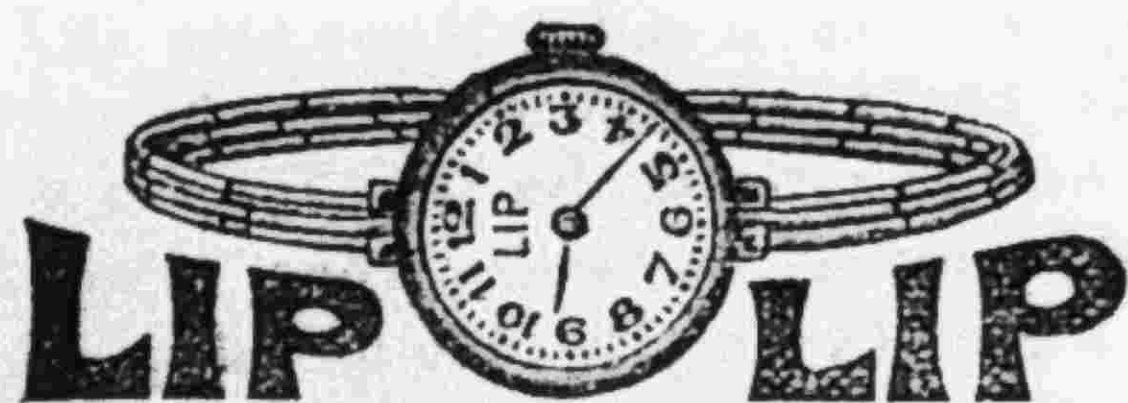
**CHRONOMÈTRE
LIP LIP**

LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran.

THIỆT KHIÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
có sẵn đồng hồ hiệu **LIP** thì
biết.

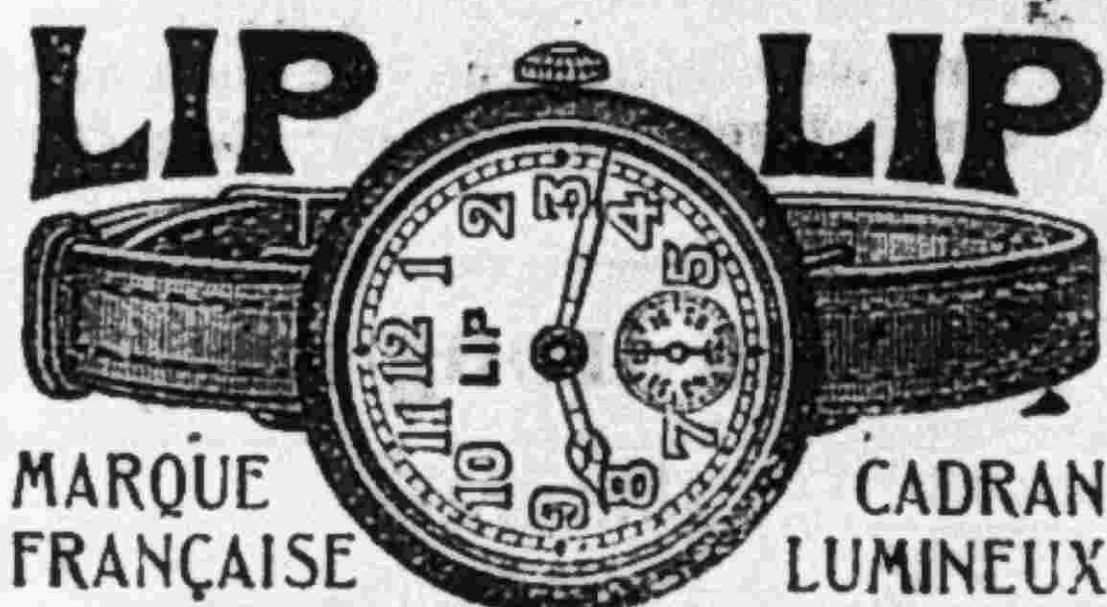
MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES.
Platine, Or, Argent, Plaque or.
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS.
Exiger la marque LIP sur le cadran.

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy
đúng, chắc và lâu hư, khởi tòn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

MARQUE FRANÇAISE CADRAN LUMINEUX

En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRỪ BÁN TẠI:

Hàng LES GALERIES DE
EQUETS là hàng HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG **Saigon, My-
tho, Cantho và Trà Vinh**

TIỆM Trương-văn-Hạnh Sadec

Có bán xe máy mới và đã đồ phụ
tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mướn
đàn khí đá (carbure) theo cuộc quan,
hòn, tan, tế, kỳ yên, Tân gia, hạ thọ,
khăn đen bằng nhiều lầy và khăn bông
tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ vô
ruột xe máy hiệu Michelin, giấy hàn-ét
đồ cơ đồng theo kiểu kim thời. Quý ông
ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy,
thì gởi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký
lượng mà gởi contre-Remboursement
nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ
và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng
chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hạnh.

Cần khải.

Thuốc gói hiệu globe

(TRÁI ĐẤT)

Nhầy tay thường dùng thuốc đều cho
thuốc Gà-lốp là đượm, khói thơm hút
không khô cổ

Một mình hàng Denis-Frères có trữ
bán ở mà thôi.

Thuốc điều hiệu globe (TRÁI ĐẤT)

Có gói 20 điều

Có gói 20 điều

Hút đã ngon, để dành lâu được
không mốc, không mục.
Tại Hàng DENIS-FRÈRES có trữ bán

LOI RAO

Kính cùng lục-châu đăng rõ tại nhà
lò Hậu-Giang Cầu-thơ, có bán sách chữ
quốc-âm để giúp cho Hương-chức có
quyển thi hành như trường-tòa.
Sách này có 156 trương và có đủ kiểu
yết thị lời truyền rao, của ông DƯƠNG-
VAN-MÊN mới dọn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00
Tiền gởi..... 0.15

Xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang
Cầu-thơ mà mua.

Nhà máy xay gạo

TẠI CHÂU THÀNH CẦN THƠ

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo
trắng bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có
nhiều hạng tùy theo giá.

Trong lục-châu, chư vị nào muốn mua
hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà
thương nghị.

Décortiquerie de Cantho.

NOUVELLE
BOULANGERIE Française
Chan Hưng Thai

RUE DU TRIBUNAL
Cantho

Kính cùng quý ông, quý bà rõ:
Tôi mới lập lò làm bánh mì kể bên tiệm
đóng giầy hiệu TÂN-TUANG ở đường
tòa Cantho.

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2
lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều lời
chừng 1 giờ rưỡi một kỳ bánh mới nữa

Tôi làm như vậy để quý ông quý bà dùng
cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigon 1
lò làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh
tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ
lắm, nay tôi đến Cantho tôi cũng cứ giữ
cách thức ấy mà làm cho vừa ý mới
hàng luôn luôn.

Xin quý ông, quý bà mua ăn thử
thì biết chớ không phải lời chuốt ngọt
Nay kính
Chan-Hưng-Thai

**Nhà hàng hậu giang
tại Mỹtho**

KÍNH

Trình cùng đồng bang quý khách đang
hay: Hàng Hậu-giang là hàng của người
Annam trong tỉnh và Langsa chung
lập tại Mỹtho, nơi đường mé sông, gần
cầu Tàu tuần đã khai trương bán hàng
mấy tháng nay. Cuộc thương mại của
Hàng, càng ngày càng tiến phát, cũng
nhờ có đồng bang vị tình lui tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa,
hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiên,
lành, xuyên, nhuộm thiết tốt, dù giầy,
đèn, xà-bông, thuốc hút, đồng hồ vàng,
bạc hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ
hàng hoá khác nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quý khách có dám tiếp
chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ
Mỹtho, xin vui bước ghé lại Hàng
thì rõ biết.

Xin quý khách nhớ một điều là Hàng
rầy của người đồng bang chúng ta công
lao lập ra. Mua một món chi gì đem cho
Hàng đầu nhỏ mọn bạc nào, thì cũng
là giúp cho người quê hương. nên cuộc
tranh thương cũng ngoại quốc. Đó là

gương tốt cho người Nam ta, để ch
nhằm em nương theo mà lần bước vào
cuộc lý tài, hầu đăng tranh chút lợi
quyền cho quê vức.

Hược như thế thì chẳng bao lâu đồng
bang ta sẽ chung hưởng mỗi lợi trong
bốn xứ.

Nay kính,
Quản Lý Hậu-giang đương hàng
Mỹtho.
Nguyễn-tấn-Thanh.

Ngò cùng lục châu

Tại nhà in Hậu-giang (Cantho) có bán
thứ Carnet để đựng giấy bạc mới, bày
như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quý vị nên mua 1 cái để dùng
để đựng giấy bạc ấy, đã tiện mà lại khỏi
bị rách rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà thôi
Nhà in Hậu giang
Kính cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng
muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại
Tháp-mười Mỹtho, sở thứ nhất được
46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì
được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là
kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xang mới
vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước
nên tiện bề chớ lúa ruộng lắm, và như
muốn chớ lúa thì trồng lúa Chợ-lớn đi ngã
sông Vài-cô cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt
lắm, chẳng còn phải lo công khai phá
chi nữa hết; lại sông trong đất có mười
ba cái đìa, cá rất đại lợi. Có một sở đất
khác kể cận với hai sở ruộng nói trên
đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu
Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và
có lẽ trong một ít lâu sẽ giao giá bán

Hai sở ruộng của quan Giám-đốc
Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới
15 ngàn gia.

AI muốn mua hai sở đất ấy xin gửi
thư cho quan Giám-đốc Quesnel tại
Saigon, hay là gửi cho sở Nhứt-trình An-
hà tại Cantho mà thương nghị, và đến
xem bản đồ thì hiểu rõ

MỸ KỸ

TRƯƠNG-NGỌC-GIU Propriétaire

Tiệm họa-chợn dùng và khắc con dấu ở
đường Turc, số 16, ngang nhà hàng Mollet
-SAIGON

Kính cáo cùng chư Quới-khách đang
hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng
đồng, bằng gỗ thung, bằng cây—có
chạm bằng đồng, cùng chạm nhàn hiệu
—có làm mộ bia chạm bằng đá cẩm
thạch, có thợ họa chơn, nhảm hình
người mà vẽ: vẽ bằng dấu sơn vô bố
vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực
tàu, hoặc bằng viết chỉ than—họa biền,
liền, tranh sơn thủy—theo rập hát—
khắc hình chơn dùng vô bản đồng, bằng
đá cẩm thạch để theo mộ bia trăm năm
cũng chẳng phai—có thợ chạm các thứ
cây danh mộc.

Như Quới-Khách nào muốn hỏi giá
tiền về món chi xin gửi thư cho tôi, tôi
sẽ gửi cáo-bạch (Catalogue).
TRƯƠNG-NGỌC-GIU. Cẩn khải.

Phở cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà Ấn-quán,
Tại Cantho, tạo sáng đến rày,
Lục-châu quán-từ, ơn dày
Mãn-cần mua giúp, ngày nay thanh-bành,
Thanh-bành đang cửa hàng rộng mở
Máy sấm thêm, thấy thợ tin rỗng,
Lãnh in chi thấy đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng
[thiệp-tan

Toa, số, bộ, làm càng kỹ lưỡng,
Chắc lại bền chẳng nhượng của người
Nói chi sách đóng thì thôi!

Lưng da, lưng bố, để đời ít hư.
Sách in sáng, tình từ, Kim Túy,
Tự điển cùng Sử ký Đại nam.

Tuần tra Pháp lệ, dạy kham,
Cách thi hành án, thiết làm rất hay.

Thước, viết nghiên sáng đây đủ hạng
Thiếu chi đầu giấy láng, mực ngời;
Chuồn trao, nào phải nhúng lời.

Sang chơi 1 chuyển xin mời các ông
Tuy vật liệu, nay không dễ đủ,
Bồn quán nào dám phụ ý ai,

Khó nhọc thứ mấy chẳng nài,
Miếng cho đẹp dạ Quý-ngài là hơn.

An-Hà Ấn-Quán Bđ Delanoue Cantho
Bồn kính.

Lời rao

Một án văn quốc-âm nên đọc, nên
lưu truyền cho hậu thế là bốn:

“TUÔNG KIM THẠCH KỶDUYÊN”,
của một nhà đại gia văn chương là
ông Thủ-khoa Nghĩa soạn.

Có trữ bán tại nhà
Monsieur Đỗ-văn-Y
N° 80 Rue d'Espagne và
Rue N° 95 Catinat Saigon
Giá mỗi quyển là 0\$80

Cáo bạch

Có bán cang
viết “PORTE
PLUMES A RÉSER-
VOIR” ngòi viết
bằng vàng thiết
cao “PLUMES EN
OR CONTRÔLE”

14k không
sét không mòn.

Có khẩu (AGRAF)
một đầu thi bút
viết, còn đầu
kia thì viết chỉ

(PORTEMINE); có
phụ thêm 1

hộp nhỏ đựng
năm cộng chi

để thay. Cáy
viết này nếu

gì giữ xài
mười năm

không hư.

Xin đừng
tưởng rằng cây

viết này giống
theo cang viết

năm cất, một
đồng của khách

Mua về, nếu
xài không đáng
không xứng
đáng với đồng
tiền thì trả lại
Bồn hiệu sẽ trả
tiền lại đủ.

Giá một cây
là (có hộp, có
compte goutte
4\$50

Mua nguyên lỗ
về bán lại càng
tính giá nhẹ
hơn nhiều.

Cũng có trữ
bán mực sty
lographique
bleue black

thứ tốt
giả một

ve là

0\$50

nhân An-Hà
CANTHO

HỒI DONG BANG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon lắm
kêu là **Rhum Stella**
làm ròng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tỏ
ý bình vực cái mối lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuộc nữa.

Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SUCRES ET RHUMS
Cantho (Cochinchine)

Muôn mua xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG
Cantho, Saigon

Mytho
Travinh

Vậy mới lợi càng ngày về tay đông chường